

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. S.**, zastúpenej JUDr. R. H., advokátom v Ž., proti odporkyni **J. Š.**, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. M. B., s.r.o., so sídlom v Ž., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne **S.**, so sídlom v B. IČO: X., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 16 C 127/2004, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2010, sp.zn. 9 Co 201/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2010, sp.zn. 9 Co 201/2010 vo výroku, ktorým odvolanie navrhovateľky odmietol, ako aj vo výroku o tom, že rozsudok prvostupňového súdu zostáva vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietnutý, nedotknutý, **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 26. marca 2010, č.k. 16 C 127/2004-413 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľke 5 808,94 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vo vyhovujúcej časti vychádzal z ustanovenia § 420 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka a § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, § 6 vyhlášky č. 32/1965 Zb. účinnnej do 31. júla 2004 a odporkyňu zaviazal uhradiť navrhovateľke 7,5-násobok základného bodového ohodnotenia (§ 7 ods. 3 vyhlášky), keď dôvody hodné osobitného zreteľa videl v neprimeranom sťažení spoločenského uplatnenia navrhovateľky v živote a spoločnosti. Osobitne zamietol návrh v časti uplatneného úroku z omeškania, keďže rozhodovanie o zvýšení základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je špecifickým predmetom súdneho konania na základe právnej úvahy súdu a do omeškania s jeho zaplatením sa povinný môže dostať až po právoplatnosti príslušného rozhodnutia súdu. O trovách konania rozhodol

podľa § 142 ods. 2 a § 150 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keď konšatoval, že v konaní boli čiastočne úspešné obidve strany a osobitný charakter sporu vedie k tomu, aby súd nevyhodnotil úspech v konaní aritmeticky, ale prednostne podľa rozhodnutia o základe sporu.

Krajský súd v Žiline, konajúci o odvolaniach oboch účastníkov konania, uznesením z 30. júna 2010, sp.zn. 9 Co 201/2010 odvolanie navrhovateľky ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. Vo výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu uhradiť navrhovateľke sumu 5 808,94 €, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, rozsudok prvostupňového súdu zrušil a v týchto častiach mu vec vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietnutý, ponechal rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý. Rozhodnutie o odmietnutí odvolania navrhovateľky odvolací súd odôvodnil tým, že právny zástupca prevzal rozsudok prvostupňového súdu dňa 2. apríla 2010, lehota na podanie odvolania mu teda začala plynúť nasledujúcim dňom, t.j. 3. apríla 2010 a uplynula dňa 19. apríla 2010 (posledný deň odvolacej lehoty) a keďže právny zástupca podal odvolanie osobne na súde dňa 21. apríla 2010, urobil tak po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Vo vyhovujúcej časti a v časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, i keď je obsahovo rozsiahle, je prakticky nezrozumiteľné a nie je z neho zrejmé, akým spôsobom súd ustálil predmet konania. V zamietavej časti zostal rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý s prihliadnutím na to, že odvolanie navrhovateľky proti tejto časti napadnutého rozhodnutia bolo ako oneskorene podané odmietnuté.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu, čo do výroku, ktorým bolo odvolanie navrhovateľky odmietnuté a výroku o tom, že rozsudok prvostupňového súdu zostáva vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietnutý, nedotknutý, podala dovolanie navrhovateľka, ktorá navrhla uznesenie odvolacieho súdu v napadnutých výrokoch zrušiť. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že nesprávnym odmietnutím jej odvolania odvolacím súdom ako oneskorene podaného, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jej právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Mala za to, že jej právny zástupca prevzal rozsudok prvostupňového súdu prostredníctvom svojej zamestnankyne dňa 8. apríla 2010 a nie 2. apríla 2010. Poukazovala na kópiu z knihy doručovania, vedenej na podateľni Okresného súdu Žilina, z ktorej je zrejmé, že dňa 8. apríla 2010 právny zástupca navrhovateľky prevzal rozsudok

Okresného súdu Žilina vo veci vedenej pod sp.zn. 16 C 127/2004, ako aj uznesenie Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp.zn. 17 C 88/2001. Taktiež poukázala na skutočnosť, že dňa 2. apríla 2010 bol deň pracovného pokoja (Veľký piatok), a preto rozhodnutie prvostupňového súdu nemohlo byť prevzaté v uvedený deň. V dôvodoch dovolania rozoberala skutkový a právny stav veci.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľky považovala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu za vecne a právne správne a dovolanie navrhovateľky navrhla ako nedôvodné podľa § 243b ods. 1 zamietnuť.

Vedľajší účastník sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie navrhovateľky smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (viď § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1

a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Navrhovateľkou je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania a vo výroku o tom, že rozsudok prvostupňového súdu zostáva vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietnutý, nedotknutý, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

So zreteľom na dovolateľkou tvrdenú procesnú vadu sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zameral osobitne na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom

konat' a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky pre takéto rozhodnutie neboli splnené.

Z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka namietala správnosť záveru odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania z dôvodu, že rozsudok prvostupňového súdu prevzal jej právny zástupca prostredníctvom svojej zamestnankyne dňa 8. apríla 2010, a nie ako uvádza odvolací súd 2. apríla 2010, ktorý deň bol dňom pracovného pokoja (Veľký piatok), a preto rozhodnutie prvostupňového súdu nemohlo byť v uvedený deň prevzaté. Lehota na podanie odvolania preto nemohla uplynúť 19. apríla 2010 ako nesprávne uvádza odvolací súd, ktorý jej odvolanie podané osobne na Okresnom súde Žilina dňa 21. apríla 2010 ako oneskorene podané odmietol.

Nakoľko z obsahu spisu vyplývali závažné pochybnosti o správnosti zistenia odvolacieho súdu, že rozsudok súdu prvého stupňa bol právnomu zástupcovi navrhovateľky doručený 2. apríla 2010 a tým aj pochybnosti o nedodržaní zákonom ustanovenej lehoty na podanie opravného prostriedku, Okresný súd Žilina na pokyn Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. februára 2011, sp.zn. 5 Cdo 27/2011 vykonal šetrenie o spôsobe a včasnosti doručenia súdnej zásielky právnomu zástupcovi navrhovateľky JUDr. R. H.. Z úradného

záznamu zamestnankyne podateľne Okresného súdu Žilina M.H. z 24. októbra 2011 (č.l. 451 spisu) bolo zistené, že JUDr. R. H. rozsudok č.k. 16 C 127/2004-413 prevzal dňa 8. apríla 2010, čoho dôkazom je kópia z knihy doručovania vedenej na podateľni súdu.

So zreteľom na výsledky šetrenia spôsobu a včasnosti doručenia rozsudku súdu prvého stupňa, dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa, napadnutý odvolaním navrhovateľky, prevzal jej právny zástupca na súde prvého stupňa dňa 8. apríla 2010. Odvolacia lehota v dôsledku toho navrhovateľke začala plynúť 9. apríla 2010 a skončila 23. apríla 2010, ktorý bol posledným dňom na podanie odvolania. Odvolanie, ktoré podala navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu na súde prvého stupňa dňa 21. apríla 2010, bolo preto podané včas, v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľke bola odmietnutím odvolania (ku ktorému došlo bez splnenia podmienok pre postup podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) znemožnená realizácia jej procesného oprávnenia domáhať sa vecného preskúmania rozhodnutia súdu včas podaným opravným prostriedkom. Postupom odvolacieho súdu jej teda v danom prípade bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to uznesenie odvolacieho súdu v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. marca 2012

**JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová